

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРОСВЕТНОЈ ИНСПЕКЦИЈИ

Члан 1.

У Закону о просветној инспекцији („Службени гласник РС”, број 27/18), у члану 2. став 1. после речи: „уџбеника” везник „и” замењује се запетом, а после речи: „ученичког и студентског стандарда” додају се запета и речи: „науке и истраживања и Националног оквира квалификација”.

После става 1. додаје се став 2. који гласи:

„Просветна инспекција обавља инспекцијски надзор и у другим областима у којима је посебним законом утврђена њена надлежност.”

Члан 2.

У члану 5. став 1) мења се и гласи:

„Послове просветне инспекције обавља просветни инспектор: у министарству надлежном за послове образовања и васпитања – републички просветни инспектор, у органу покрајинске управе надлежне за послове образовања и васпитања – покрајински просветни инспектор и градском и општинском органу надлежном за послове образовања и васпитања – градски односно општински просветни инспектор.”

Став 2. брише се.

Члан 3.

Изнад члана 7. додаје се наслов који гласи:

„Послови инспекцијског надзора над радом установа предшколског васпитања и образовања и основног и средњег образовања и васпитања”.

У члану 7. став 1. тачка 2) мења се и гласи:

„2) остваривања права и обавеза детета, ученика, његовог родитеља односно другог законског заступника и запосленог утврђених прописима у области образовања и васпитања;”.

После тачке 6) додаје се тачка 6а) која гласи:

„6а) издавања јавних исправа;”.

Став 2. мења се и гласи:

„У поступку верификације установе, новог образовног профила, остваривања нових програма наставе и учења, проширене делатности установе, статусне промене и промене седишта установе, просветна инспекција испитује испуњеност услова и поступа у оквиру својих овлашћења. Када утврђује испуњеност услова у поступку верификације установе, за основну и проширену делатност, просветни инспектор записником констатује да ли установа испуњава услове, у складу са законом којим се уређују основе система образовања и васпитања и прописа донетих на основу тог закона, и о томе обавештава орган надлежан за доношење решења у поступку верификације установе.”

Члан 4.

Члан 8. брише се.

Члан 5.

У члану 9. тачка 3) мења се и гласи:

„3) предлога за одузимање одобрења за статус јавно признатог организатора активности.”

Члан 6.

У члану 10. тачка 2) после речи: „уписа студената” додају се запета и речи: „статуса студената и заштите права студената”.

У тачки 3) после речи: „пословођења” додају се запета и речи: „других органа установе”.

У тачки 5) речи: „прописане евиденције” замењују се речима: „прописаних евиденција и издавања јавних исправа”.

Члан 7.

У члану 11. тачка 2) после речи: „њихових родитеља” запета и реч: „старатеља” бришу се.

У тачки 4) речи: „прописане евиденције” замењују се речима: „прописаних евиденција”.

Члан 8.

У члану 15. став 1. тачка 3) после речи: „посебном закону” везник „и” замењује се запетом, а после речи: „општем акту” додају се речи: „и другим прописима из области образовања”.

Тачка 4) брише се.

Тачка 5) мења се и гласи:

„5) подноси пријаву надлежном органу због постојања сумње да је учињено кривично дело, привредни преступ, захтев за покретање прекршајног поступка, односно повреду забране дискриминације, забране насиља, злостављања и занемаривања, забране понашања која вређа углед, част или достојанство и забране страначког организовања и деловања;”.

У тачки 8) речи: „идентификују овлашћена лица” замењују се речима: „идентификује овлашћено лице”.

У тачки 9) реч: „узима” замењује се речју: „прибавља”, а реч: „овлашћених” замењује се речју: „овлашћеног”.

У тачки 10) речи: „опште и појединачне акте” замењују се речима: „општи и појединачни акт”.

Додаје се нови став 3. који гласи:

„Просветни инспектор у вршењу послова инспекцијског надзора поступа у складу са овим законом, законом који уређује инспекцијски надзор и законом који уређује заштиту података о личности”.

Члан 9.

У члану 16. став 1. после речи: „стручно – педагошког надзора” додају се речи: „и спољашњег вредновања”, а после речи: „запослених” додају се запета и речи: „који реализују просветни саветници у вршењу теренског надзора”.

Члан 10.

У члану 17. став 1. речи: „Просветни инспектор” замењују се речима: „Републички просветни инспектор”, а речи: „министарства надлежног за послове

образовања и васпитања” бришу се.

У ставу 2. после речи: „послова,” додаје се реч: „републички”, а речи: „министарства надлежног за послове образовања и васпитања” бришу се.

Став 4. мења се и гласи:

„Уколико просветни инспектор не отклони утврђене неправилности у датом року, републички просветни инспектор је овлашћен да, у складу са законом, предложи покретање дисциплинског поступка против тог инспектора, као и против његовог непосредног руководиоца. Републички просветни инспектор овлашћен је и да, у складу са законом, предложи удаљење с рада службених лица против којих се покрене дисциплински поступак.”

После става 4. додају се ст. 5. и 6. који гласе:

„Надзор над радом просветне инспекције у обављању поверених послова врши министарство надлежно за послове образовања и васпитања, односно орган покрајинске управе надлежан за послове образовања и васпитања, у складу са овим законом.

Републичка просветна инспекција и после поверавања послова задржава одговорност и може, у складу са законом, вршити непосредан инспекцијски надзор на целој територији Републике Србије.”

Члан 11.

У члану 18. у ставу 3. после речи: „Министарство” додају се речи: „надлежно за послове образовања и васпитања”.

Члан 12.

У члану 20. реч: „законом” замењује се речју: „законима”.

Члан 13.

После члана 20. додају се називи глава, називи чланова и чл. 20а и 20б који гласе:

„IVA ИЗВЕШТАВАЊЕ

Годишњи извештај о раду

Члан 20а

Годишњи извештај о раду доноси се за претходну школску односно радну годину чије је трајање утврђено законима из области образовања и васпитања.

IVB СЛУЖБЕНА ОДЕЋА И ОБУЋА

Службено одело и обућа просветног инспектора

Члан 20б

У вршењу инспекцијског надзора просветни инспектор може користити службену одећу и обућу.

Изглед, делове и начин коришћења службеног одела и обуће просветног инспектора, прописује руководилац органа надлежног за послове образовања и васпитања.”

Ступање на снагу

Члан 14.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о просветној инспекцији (у даљем тексту: Предлог закона) садржан је у члану 97. тачка 10. Устава Републике Србије, према коме Република Србија уређује и обезбеђује, поред осталог, систем у области образовања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о просветној инспекцији (у даљем тексту: Закон) који је ступио на снагу 14. априла 2018. године истакао је посебности поступка и положаја инспекције у области образовања у односу на закон који на општи начин уређује инспекцијски надзор и знатно подигао и унапредио квалитет инспекцијског надзора у образовању. Међутим, свакако је, током примене, указао на потребу уношења неколико конкретних, нових института, односно измена и допуна, које ће проширити деловање просветне инспекције и свеобухватније и потпуније унапредити систем инспекцијског надзора у Републици Србији у области образовања.

Измене и допуне Закона о просветној инспекцији најпре се односе на прецизирање одредаба које су садржане у посебним законима који су донети у међувремену, а прописују надлежност просветне инспекције у вршењу надзора над применом истих закона: Закон о науци и истраживањима („Службени гласник РС”, број 49/19), Закон о Националном оквиру квалификација Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 27/19 и 6/20) и Закон о дуалном моделу образовања у високошколским установама („Службени гласник РС”, број 66/19), као и у другим областима у којим је прописана надлежност просветне инспекције.

Током трогодишње примене Закона стекли су се услови за доношење нових законских одредаба које се односе на могућност набавке службене одеће и обуће за републичког просветног инспектора, односно покрајинског просветног инспектора, односно градског/општинског просветног инспектора, као и на измену, допуну и прецизирање појединих законских одредби које су предложене у Предлогу закона, а које се односе на послове просветног инспектора, овлашћења и поверавање послова инспекцијског надзора општинама, односно градовима, односно покрајини и израду годишњег извештаја о раду просветне инспекције.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона којим се мења члан 2. Закона прописује се да Просветна инспекција у вршењу инспекцијског надзора, поред области предшколског, основног и средњег образовања и васпитања, дуалног образовања, високог образовања, уџбеника и ученичког и студентског стандарда, испитује и примену закона и других прописа који регулишу област

науке и истраживања и Националног оквира квалификација Републике Србије. Овим чланом прописано је и да Просветна инспекција обавља инспекцијски надзор и у другим областима у којима је посебним законом утврђена њена надлежност.

Чланом 2. Предлога закона којим се мења члан 5. Закона прецизирају се називи просветних инспектора који послове инспекцијског надзора обављају у министарству надлежном за послове образовања и васпитања – републички просветни инспектор, у покрајинском органу надлежном за послове образовања и васпитања – покрајински просветни инспектор и општинском, односно градском органу којима су поверени послови инспекцијског надзора у области просвете – општински/градски просветни инспектор.

Због специфичног и јединственог модела поверавања послова инспекцијског надзора у области образовања на целој територији Републике Србије, који је посебан у односу на све инспекције, прецизирана је посебност у називима просветних инспектора на републичке, покрајинске и општинске односно градске просветне инспекторе, у односу на закон који уређује инспекцијски надзор који је општи и уређује све инспекције. Закон о просветној инспекцији уређује посебности инспекције у области образовања.

Законом о основама система образовања и васпитања из 2003. године, била су прописана овлашћења републичког просветног инспектора, до данас, у односу на органе којима су поверени послови инспекцијског надзора те назив републички просветни инспектор у прописима који уређују образовање постоји дуги низ година.

Овим предлогом закона разликују се називи просветних инспектора који истовремено носе и различите надлежности, односно овлашћења на основу важећег закона који уређује инспекцијски надзор у области просвете.

Чланом 3. Предлога закона којим се мења члан 7. Закона допуњују се и прецизирају одредбе Закона у односу на нову законску терминологију у области образовања и васпитања нарочито код верификације установа и провере веродостојности јавних исправа које издаје школа. Овај члан, такође, дефинише и назив члана 7. Закона: Послови инспекцијског надзора над радом установа предшколског васпитања и образовања и основног и средњег образовања и васпитања.

Чланом 4. Предлога закона брише се члан 8. Закона којим је уређено дуално образовање у доуниверзитетском образовању и васпитању. Сви посебни закони који прописују надлежност просветне инспекције овим предлогом закона су садржани у члану 2. ст. 1. и 2. Предлога закона. На овај начин се избегло појединачно навођење свих посебних закона.

Чланом 5. Предлога закона којим се мења члан 9. Закона уређени су послови инспекцијског надзора над радом установа за образовање одраслих и јавно признатих организатора активности, којим се прецизира подношење предлога за одузимање одобрења за статус јавно признатог организатора активности.

Чланом 6. Предлога закона којим се мења члан 10. Закона прецизирају се нове одредбе које се односе на статус студената и заштите права студената, као и издавање јавних исправа због све већег броја предмета којима се тражи провера поступка издавања јавних исправа и веродостојности јавних исправа.

Чланом 7. Предлога закона којим се мења члан 11. Закона прописују се послови инспекцијског надзора над радом установа у области ученичког и студентског стандарда и брише се реч старатеља у складу са терминологијом из посебних закона.

Чланом 8. Предлога закона којим се мења члан 15. Закона прописана су овлашћења просветног инспектора у смислу термилошких измена сачињених у складу са постојећим терминима у важећим прописима.

Додавањем последњег става који гласи: Просветни инспектор у вршењу послова инспекцијског надзора поступа у складу са овим законом, законом који уређује инспекцијски надзор и законом који уређује заштиту података о личности врши се усклађивање одредаба закона који уређује просветну инспекцију са одредбама закона који уређује заштиту података о личности.

Чланом 9. Предлога закона којим се мења члан 16. Закона дефинисан је инспекцијски и стручно-педагошки надзор. Овим чланом уређује се термилошка измена сачињена у складу са постојећим терминима у важећим прописима, те се стручно – педагошком надзору додаје спољашње вредновање. Стручно – педагошки надзор врше просветни саветници у вршењу теренског надзора.

Чланом 10. Предлога закона којим се мења члан 17. Закона уређена су овлашћења Министарства просвете, науке и технолошког развоја према органима којима су поверени послови. Овим чланом се мења назив „просветни инспектор министарства надлежног за послове образовања и васпитања” у назив „републички просветни инспектор”.

Додаје се став који је премештен из члана 5. важећег закона да надзор над радом просветне инспекције у обављању поверених послова врши министарство надлежно за послове образовања и васпитања, односно орган покрајинске управе надлежан за послове образовања и васпитања, у складу са овим законом.

Такође, овим чланом додаје се нови став који гласи: Републичка просветна инспекција и после поверавања послова задржава одговорност и може, у складу са законом, вршити непосредан инспекцијски надзор на целој територији Републике Србије.

Предложеним ставом се прецизира законско решење које већ постоји у важећем правном систему, односно у закону који уређује државну управу прописани су поверени послови и односи државних органа и ималаца јавних овлашћења. Истим законом прописано је у члану 51. да Влада и органи државне управе задржавају и после поверавања послова државне управе одговорност за њихово извршавање, док је чланом 47. став 6. закона који уређује државну управу, у делу који прописује општа овлашћења у вршењу надзора над радом, прописано да је орган државне управе овлашћен да у вршењу надзора над радом непосредно изврши неки посао ако оцени да се друкчије не може извршити закон или други општи акт.

Наведени став не мења законска решења из закона којим је уређена државна управа. На основу овог става, уз поштовање постојећих законских решења, републичка просветна инспекција може непосредно да изврши инспекцијски надзор у надзираном субјекту на територији целе Републике

Србије имајући у виду јавни интерес и осетљивост група (деце, ученика, студената...) чије интересе превасходно штити.

У циљу заштите јавног интереса и несметаног обављања делатности образовања и васпитања, у складу са одредбама закона, као и Правилника о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области образовања и васпитања („Службени гласник РС”, број 63/18), као и на основу показатеља који указују на постојање ризика у обављању делатности образовања и васпитања у установама образовања и васпитања, посебно у приватним установама образовања и васпитања, (позиви странака, представке физичких лица, записници који су достављени у Базу и потврђују постојање ризика, растући број предмета који се односе на повреде забране насиља и злостављања и занемаривања, дискриминације, повреде части и угледа, вршњачког насиља), исказала се потреба за појачаним надзором над радом свих установа од стране министарства на целој територији Републике Србије.

Чланом 11. Предлога закона се мења члан 18. Закона којим је уређено поверавање послова општинској и градској управи и у коме се врши прецизирање да се речи Министарство додају речи надлежно за послове образовања и васпитања.

Чланом 12. Предлога закона се мења члан 20. Закона којим је прописано да се годишњи план инспекцијског надзора доноси за школску односно радну годину чије је трајање дефинисано законом из области образовања и васпитања у смислу што се уместо речи законом предлаже реч законима.

Чланом 13. Предлога закона додају се називи глава, нови називи чланова и чл. 20а – 20б Закона.

Чланом 20а прописује се доношење годишњег извештаја о раду за претходну школску, односно радну годину чије је трајање утврђено законима из области образовања и васпитања. Годишњи извештај о раду за претходну годину усваја Координациона комисија за инспекцијски надзор Владе и исти се објављује се на сајту Министарства у складу са одредбама закона којим је уређен инспекцијски надзор.

Чланом 20б прописује се могућност набавке службеног одећа и обуће просветног инспектора, као и прописивање обавезе да руководилац органа надлежног за послове образовања и васпитања ближе пропише изглед, садржину, право и обавезу коришћења службеног одећа и обуће просветног инспектора.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја ће у буџетским средствима, на програмској активности која покрива инспекцијски надзор над радом установа образовања и завода, определити средства у оквиру лимита за следеће године за набавку службене одеће и обуће републичких просветних инспектора.

Руководилац покрајинског, градског, односно општинског органа надлежног за послове образовања и васпитања може донети подзаконски акт којим ће уредити изглед, садржину, право и обавезу коришћења службеног одећа и обуће покрајинског, градског и општинског просветног инспектора.

Као и за републичке просветне инспекторе прописује се могућност горе наведене набавке у складу са средствима органа у оквирима лимита за следеће године која могу бити опредељена за набавку службене одеће и обуће у општинама /градовима, односно Аутономној Покрајини Војводина.

Набавка службене одеће и обуће за све просветне инспекторе није планирана за 2021. годину, већ од 2022. године.

Члан 14. Предлога закона садржи одредбе о ступању на снагу прописа.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

У вези финансијских средстава потребних за реализацију активности садржаних у одредбама Предлога закона о изменама и допунама Закона о просветној инспекцији указујемо на следеће чланове Предлога закона који су новина у односу на важећи закон који уређује просветну инспекцију, односно истовремено образлажемо финансијске ефекте битних чланова због којих се овај закон, поред осталих измена и допуна, доноси.

Измене и допуне Закона о просветној инспекцији најпре се односе на прецизирање одредаба које су садржане у посебним законима који су донети у међувремену, а прописују надлежност просветне инспекције у вршењу надзора над применом истих закона: Закон о науци и истраживањима („Службени гласник РС”, број 49/19), Закон о Националном оквиру квалификација Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 27/19 и 6/20) и Закон о дуалном моделу образовања у високошколским установама („Службени гласник РС”, број 66/19), као и у другим областима у којим је прописана надлежност просветне инспекције.

За реализацију наведених послова, односно за вршење послова инспекцијског надзора у институтима, односно Агенцији за квалификације и другим установама чији рад контролише републичка просветна инспекција, у односу на врсту посла, Сектору за инспекцијске послове нису потребни новозапослени просветни инспектори јер исту врсту посла, управни надзор над радом, просветни инспектори обављају и у другим установама (основним и средњим школама, високошколским установама, ученичким и студентским домовима...). Сви просветни инспектори у републичкој просветној инспекцији су стручни за обављање инспекцијског, односно управног надзора над радом нових установа које обухватају нови посебни закони.

Током трогодишње примене важећег закона стекли су се услови за уношење нових законских одредаба које се односе и на могућност набавке службене одеће и обуће за републичког просветног инспектора, односно покрајинског просветног инспектора, односно, градског/општинског просветног инспектора.

Наиме, чланом 20б прописује се могућност набавке службеног одела и обуће просветног инспектора, као и прописивање обавезе да руководилац органа надлежног за послове образовања и васпитања ближе пропише изглед, садржину, право и обавезу коришћења службеног одела и обуће просветног инспектора. Министарство просвете, науке и технолошког развоја ће средства за набавку службених одела и обуће определити у оквиру лимита за следеће

године, у оквиру раздела Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Програм 2001- Уређење, надзор и развој свих нивоа образовног система, Функција 980- Образовање неklasификовано на другом месту, Програмска активност 0003- Инспекцијски надзор над радом установа образовања и завода, Економска класификација 426- Материјал.

Набавка службене одеће и обуће за републичке просветне инспекторе није планирана за 2021. годину, већ од 2022. године, по доношењу подзаконског акта који ће прописати изглед, садржину, право и обавезу коришћења службеног одела и обуће просветног инспектора у складу са Законом. Републичка просветна инспекција ће средства за набавку службених одела и обуће одредити у оквиру лимита за следећу 2022. годину, на горе наведеним позицијама, у укупном износу од 4.059.000,00 динара, односно највише до 2.500.000,00 динара за куповину службене одеће (летње и зимске), док ће у следећим годинама одредити иста средства за куповину службене обуће, службених капута капута и мантила, сукцесивно, у оквиру лимита.

Као и за републичке просветне инспекторе прописује се и за ове просветне инспекторе могућност горе наведене набавке у складу са средствима органа у оквирима лимита за следеће године која могу бити одређена за набавку службене одеће и обуће у општинама /градовима, односно Аутономној Покрајини Војводина, а на основу подзаконског акта руководиоца органа.

Број просветних инспектора, осим републичких просветних инспектора у саставу Министарства просвете, науке и технолошког развоја, је тренутно овакав:

У Аутономној покрајини Војводина, односно у секретаријатима: Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице и Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност ангажовано је на пословима просветног инспектора укупно **12 просветних инспектора**. Правилником о утврђивању потребног броја просветних инспектора у општинској, односно градској управи („Службени гласник РС”, број 52/18) предвиђено је 206 просветних инспектора за целу територију Републике Србије ниво општина/град. Међутим, овај број годинама уназад не прелази 2/3 од броја 206 и то са тенденцијом пада.

Тако је тренутно у Аутономној покрајини Војводина, у општинама и градовима, ангажовано **44 просветна** инспектора, док је у осталим градовима и општинама широм Србије ангажовано укупно **88 просветних инспектора** и то:

БГ	23
Ваљево	7
Зајечар	3
Јагодина	4
Косовска	
Митровица	1
Крагујевац	7
Краљево	8
Крушевац	2
Лесковац	9

Ниш	10
Пожаревац	5
Ужице	9
Укупно	88

Како је просечан износ по просветном инспектору, у односу на наведену набавку (и службена одећа и обућа) коју је Министарство спровело, око 100.000,00 динара, то значи да би укупна средства за све просветне инспекторе (12+44+88) за спровођење горе наведене набавке, осим републичких просветних инспектора, **била оквирно у износу од 14.400.000,00 динара највише.**

Напомињемо да је то могућност, која може бити спроведена у складу са потребама и расположивим средствима, у наредним годинама, у оквиру одобрених лимита.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Предмет инспекцијског надзора

Члан 2.

Просветна инспекција у вршењу инспекцијског надзора испитује примену закона и других прописа у области предшколског, основног и средњег образовања и васпитања, образовања одраслих, дуалног образовања, високог образовања, уџбеника, и ученичког и студентског стандарда, НАУКЕ И ИСТРАЖИВАЊА И НАЦИОНАЛНОГ ОКВИРА КВАЛИФИКАЦИЈА.

ПРОСВЕТНА ИНСПЕКЦИЈА ОБАВЉА ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР И У ДРУГИМ ОБЛАСТИМА У КОЈИМА ЈЕ ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ УТВРЂЕНА ЊЕНА НАДЛЕЖНОСТ.

Инспекцијски надзор у области просвете

Члан 5.

~~Послове просветне инспекције обавља инспектор (у даљем тексту: просветни инспектор) у министарству надлежном за послове образовања и васпитања, у органу покрајинске управе надлежне за послове образовања и васпитања и градском и општинском органу надлежном за послове образовања и васпитања.~~

„ПОСЛОВЕ ПРОСВЕТНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ ОБАВЉА ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР: У МИНИСТАРСТВУ НАДЛЕЖНОМ ЗА ПОСЛОВЕ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА – РЕПУБЛИЧКИ ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР, У ОРГАНУ ПОКРАЈИНСКЕ УПРАВЕ НАДЛЕЖНЕ ЗА ПОСЛОВЕ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА – ПОКРАЈИНСКИ ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР И ГРАДСКОМ И ОПШТИНСКОМ ОРГАНУ НАДЛЕЖНОМ ЗА ПОСЛОВЕ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА – ГРАДСКИ ОДНОСНО ОПШТИНСКИ ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР.”

~~Надзор над радом просветне инспекције у обављању поверених послова врши министарство надлежно за послове образовања и васпитања, односно орган покрајинске управе надлежан за послове образовања и васпитања, у складу са овим законом.~~

ПОСЛОВИ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА НАД РАДОМ УСТАНОВА
ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА И ОСНОВНОГ И СРЕДЊЕГ
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Члан 7.

Просветна инспекција врши инспекцијски надзор над применом закона и других прописа којима се уређује организација и начин рада установа предшколског васпитања и образовања и основног и средњег образовања и васпитања, а нарочито у погледу:

1) поступања установе у погледу спровођења закона, других прописа у области образовања и васпитања и општих аката;

~~2) остваривања права и обавеза запосленог, ученика и његовог родитеља односно другог законског заступника, утврђених прописима у области образовања и васпитања;”.~~

2) ОСТВАРИВАЊА ПРАВА И ОБАВЕЗА ДЕТЕТА, УЧЕНИКА, ЊЕГОВОГ РОДИТЕЉА ОДНОСНО ДРУГОГ ЗАКОНСКОГ ЗАСТУПНИКА И ЗАПОСЛЕНОГ УТВРЂЕНИХ ПРОПИСИМА У ОБЛАСТИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА;”.

3) остваривања заштите права детета и ученика, његових родитеља, односно других законских заступника, као и заштите права запослених;

4) обезбеђивања заштите детета, ученика и запосленог од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, као и понашања које вређа углед, част или достојанство;

5) поступка уписа и поништавања уписа у школу;

6) испуњености прописаних услова за спровођење испита;

6А) ИЗДАВАЊА ЈАВНИХ ИСПРАВА;

8) вођења прописане евиденције коју води установа и утврђивање чињеница у поступку поништавања јавне исправе коју издаје установа;

9) страначког организовања и деловања.

~~У поступку верификације установе, образовног профила, остваривања наставних планова и програма, проширене делатности установе, статусне промене и промене назива и седишта установе, просветна инспекција испитује испуњеност услова и поступа у оквиру својих овлашћења. Када утврђује испуњеност услова у поступку верификације установе, за основну и проширену делатност, просветни инспектор записником констатује да ли установа испуњава услове, у складу са законом којим се уређују основе система образовања и васпитања и прописа донетих на основу тог закона, и о томе обавештава орган надлежан за доношење решења у поступку верификације установе.~~

У ПОСТУПКУ ВЕРИФИКАЦИЈЕ УСТАНОВЕ, НОВОГ ОБРАЗОВНОГ ПРОФИЛА, ОСТВАРИВАЊА НОВИХ ПРОГРАМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА, ПРОШИРЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ УСТАНОВЕ, СТАТУСНЕ ПРОМЕНЕ И ПРОМЕНЕ СЕДИШТА УСТАНОВЕ, ПРОСВЕТНА ИНСПЕКЦИЈА ИСПИТУЈЕ ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА И ПОСТУПА У ОКВИРУ СВОЈИХ ОВЛАШЋЕЊА. КАДА УТВРЂУЈЕ ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА У ПОСТУПКУ ВЕРИФИКАЦИЈЕ УСТАНОВЕ, ЗА ОСНОВНУ И ПРОШИРЕНУ ДЕЛАТНОСТ, ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР ЗАПИСНИКОМ КОНСТАТУЈЕ ДА ЛИ УСТАНОВА ИСПУЊАВА УСЛОВЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ОСНОВЕ СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА И ПРОПИСА ДОНЕТИХ НА ОСНОВУ ТОГ ЗАКОНА, И О ТОМЕ ОБАВЕШТАВА ОРГАН НАДЛЕЖАН ЗА ДОНОШЕЊЕ РЕШЕЊА У ПОСТУПКУ ВЕРИФИКАЦИЈЕ УСТАНОВЕ.

Послови инспекцијског надзора
над радом послодавца за учење кроз рад

Члан 8.

~~Просветна инспекција врши инспекцијски надзор над радом послодавца за учење кроз рад ученика у складу са овим и посебним законом.~~

Послови инспекцијског надзора
над радом установа за образовање одраслих и јавно признатих
организатора активности

Члан 9.

Просветна инспекција врши инспекцијски надзор над применом закона и других прописа којима се уређује организација и начин рада установа за образовање одраслих и јавно признатих организатора активности, а нарочито у погледу:

- 1) поступка и услова за издавање одобрења основној и средњој школи и другој организацији, ради стицања статуса јавно признатог организатора активности;
- 2) поступка за измену одобрења, статусне промене, промене седишта, односно објекта или када јавно признати организатор уводи нову активност образовања одраслих и

- ~~3) одузимање одобрења за статус јавно признатог организатора активности.~~
- 3) ПРЕДЛОГА ЗА ОДУЗИМАЊЕ ОДОБРЕЊА ЗА СТАТУС ЈАВНО ПРИЗНАТОГ ОРГАНИЗАТОРА АКТИВНОСТИ.

Послови инспекцијског надзора
над радом високошколских установа

Члан 10.

Просветна инспекција врши инспекцијски надзор над применом закона и других прописа којима се уређује организација и начин рада установа високошколског образовања, а нарочито у погледу:

- 1) обављања делатности високог образовања, у складу са дозволом за рад;
- 2) уписа студената, СТАТУСА СТУДЕНАТА И ЗАШТИТЕ ПРАВА СТУДЕНАТА;
- 3) поступка избора органа управљања и пословођења, ДРУГИХ ОРГАНА УСТАНОВЕ и начина њиховог рада;
- 4) поступка избора у звање и пријема у радни однос наставника и сарадника и радног ангажовања наставника и сарадника;
- 5) вођења ~~прописане евиденције~~ ПРОПИСАНИХ ЕВИДЕНЦИЈА И ИЗДАВАЊА ЈАВНИХ ИСПРАВА.

Послови инспекцијског надзора
над радом установа у области ученичког и студентског стандарда

Члан 11.

Просветна инспекција врши инспекцијски надзор над применом закона, других прописа и општих аката којима се уређује организација и начин рада установа ученичког и студентског стандарда, осим контроле која се односи на стручно – педагошку проверу рада установе, а нарочито у погледу:

- 1) испуњености услова у погледу простора, опреме, потребних стручних и других запослених за почетак рада и обављање делатности установа ученичког и студентског стандарда;
- 2) остваривања права и обавеза ученика, њихових родитеља, ~~старатеља~~ и другог законског заступника, студената, васпитача, стручних сарадника, директора и других запослених;
- 3) поступка пријема у установу и издавања ученичке и студентске легитимације;
- 4) вођења ~~прописане евиденције~~ ПРОПИСАНИХ ЕВИДЕНЦИЈА у установи.

Овлашћења просветног инспектора

Члан 15.

У вршењу послова инспекцијског надзора из чл. 7 – 14. овог закона, просветни инспектор нарочито:

- 1) налаже записником отклањање неправилности и недостатака у одређеном року;
- 2) наређује решењем извршење мере која је наложена записником, а није извршена;
- 3) забрањује решењем спровођење радњи надзираном субјекту које су супротне овом закону, закону којим се уређују основе система образовања и

васпитања, посебном закону и, општем акту И ДРУГИМ ПРОПИСИМА ИЗ ОБЛАСТИ ОБРАЗОВАЊА;

~~4) привремено забрањује решењем рад установе која обавља делатност, а не испуњава законом прописане услове у погледу простора, опреме и потребних стручних и других радника;~~

~~5) подноси пријаву надлежном органу због постојања сумње да је учињено кривично дело, привредни преступ, захтев за покретање прекршајног поступка, односно повреду забране дискриминације, забране насиља, злостављања и занемаривања и забране страначког организовања;~~

5) ПОДНОСИ ПРИЈАВУ НАДЛЕЖНОМ ОРГАНУ ЗБОГ ПОСТОЈАЊА СУМЊЕ ДА ЈЕ УЧИЊЕНО КРИВИЧНО ДЕЛО, ПРИВРЕДНИ ПРЕСТУП, ЗАХТЕВ ЗА ПОКРЕТАЊЕ ПРЕКРШАЈНОГ ПОСТУПКА, ОДНОСНО ПОВРЕДУ ЗАБРАНЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, ЗАБРАНЕ НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ЗАБРАНЕ ПОНАШАЊА КОЈА ВРЕЂА УГЛЕД, ЧАСТ ИЛИ ДОСТОЈАНСТВО И ЗАБРАНЕ СТРАНАЧКОГ ОРГАНИЗОВАЊА И ДЕЛОВАЊА;

6) обавештава други орган ако постоје разлози за предузимање мера за које је тај орган надлежан;

7) врши увид у јавне исправе и податке из регистара и евиденција које воде надлежни државни органи, органи аутономне покрајине и органи јединице локалне самоуправе и други имаоци јавних овлашћења ако су неопходни за инспекцијски надзор, а није могао да их прибави по службеној дужности, у складу са законом;

8) врши увид у личну или другу јавну исправу са фотографијом која је подобна да се идентификују овлашћена лица ИДЕНТИФИКУЈЕ ОВЛАШЋЕНО ЛИЦЕ у надзираном субјекту као и друга запослена лица;

9) узима ПРИБАВЉА писане изјаве овлашћених ОВЛАШЋЕНОГ лица у надзираном субјекту и других запослених лица и позива их да дају писане изјаве о питањима од значаја за инспекцијски надзор;

10) налаже надзираном субјекту да у остављеном року стави на увид опште и појединачне акте, ОПШТИ И ПОЈЕДИНАЧНИ АКТ, евиденције, уговоре и другу документацију надзираног субјекта од значаја за инспекцијски надзор, а у облику у којем их надзирани субјект поседује и чува;

11) обавља друге послове, у складу са законом.

Поред овлашћења из става 1. овог члана, просветни инспектор у вршењу инспекцијског надзора над радом високошколске установе има овлашћења да:

1) поништи упис студената у прву годину студија преко броја студената утврђеног у складу са одредбама закона којим се уређује високо образовање;

2) поништи упис студената који је обављен супротно одредбама закона којим се уређује високо образовање;

3) привремено забрани обављање делатности високог образовања, односно извођење студијског програма правном лицу које ту делатност обавља супротно одредбама закона којим се уређује високо образовање, уверењу о акредитацији, односно дозволи за рад;

4) предложи министру надлежном за послове образовања и васпитања разрешење органа пословођења, у складу са одредбама закона којим се уређује високо образовање;

5) изрекне опомену и наложи или предложи мере и остави примерени рок за отклањање уочених незаконитости;

6) у случају непоступања високошколске установе по акту из тачке 5) овог става, доноси решење којим изриче мере за отклањање незаконитости и штетних последица и испуњавање прописаних обавеза;

7) предложи министру надлежном за послове образовања и васпитања разрешење органа пословођења самосталне високошколске установе, која у

свом саставу нема високошколске јединице, ако није поступио по акту из става 2. тачка б) овог члана, односно да предложи ректору да предузме мере у складу са одредбама закона којим се уређује високо образовање ако декан није поступио по акту из тачке б) овог става.

8) надлежном правосудном органу поднесе кривичну пријаву, пријаву за привредни преступ, односно захтев за покретање прекршајног поступка, односно изда прекршајни налог ако код надзираног субјекта открије незаконитост која је кажњива по закону или другом пропису;

9) поднесе прекршајну пријаву против правног лица које у правном промету иступа под називом високошколске установе у складу са одредбама закона који уређује високо образовање, а које нема дозволу за рад издату у складу са законом;

10) врши проверу веродостојности јавне исправе коју издаје високошколска установа;

11) предузима друге мере за које је одредбама закона којим се уређује високо образовање или другим прописом овлашћен.

ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР У ВРШЕЊУ ПОСЛОВА ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА ПОСТУПА У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, ЗАКОНОМ КОЈИ УРЕЂУЈЕ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР И ЗАКОНОМ КОЈИ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТУ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ.

Инспекцијски и стручно-педагошки надзор

Члан 16.

Просветна инспекција у обављању послова из свог делокруга, сарађује са организационом јединицом министарства надлежног за послове образовања и васпитања у чијем делокругу је обављање стручно – педагошког надзора И СПОЉАШЊЕГ ВРЕДНОВАЊА, у циљу остваривања и заштите права и обавеза деце и ученика, њихових родитеља, односно другог законског заступника и запослених, КОЈИ РЕАЛИЗУЈУ ПРОСВЕТНИ САВЕТНИЦИ У ВРШЕЊУ ТЕРЕНСКОГ НАДЗОРА.

Поступак инспекцијског надзора покреће се у складу са одредбама закона којим је уређен инспекцијски надзор, као и на основу иницијативе просветног саветника када у поступку стручно – педагошког надзора утврди неправилности у раду установе, у складу са законом којим се уређују основе система образовања и васпитања, посебним законима, подзаконским и другим актима.

III. ПОВЕРАВАЊЕ ПОСЛОВА

Овлашћења министарства надлежног за послове образовања и васпитања према органима којима су поверени послови инспекцијског надзора

Члан 17.

~~Просветни инспектор~~ РЕПУБЛИЧКИ ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР министарства надлежног за послове образовања и васпитања у односу на органе којима је поверено вршење инспекцијског надзора, има следећа овлашћења:

1) припрема министру надлежном за послове образовања и васпитања предлог решења по жалби против решења општинске, односно градске управе донетог у вршењу инспекцијског надзора;

2) остварује непосредан надзор над радом просветног инспектора;

3) издаје обавезне инструкције за извршавање закона и других прописа, за вршење послова и контролише њихово извршавање;

4) организује заједнички надзор са инспекторима у органима којима је поверено вршење инспекцијског надзора;

5) тражи извештаје, податке и обавештења о вршењу поверених послова инспекцијског надзора;

6) обавља и друге послове, у складу са законом којим се на општи начин уређује инспекцијски надзор и законом којим се уређује државна управа.

У вршењу надзора над радом органа коме је поверено вршење инспекцијских послова, РЕПУБЛИЧКИ просветни инспектор министарства надлежног за послове образовања и васпитања врши непосредан увид у испуњеност услова из члана 6. овог закона, рад и поступање просветног инспектора, записнички констатује утврђене неправилности и одређује мере и рокове за њихово отклањање.

Непоступање по мерама за отклањање неправилности из става 2. овог члана представља тежу повреду дужности.

Уколико просветни инспектор не отклони неправилности утврђене записником у датом року, просветни инспектор министарства надлежног за послове образовања и васпитања је овлашћен да, у складу са законом, предложи покретање дисциплинског поступка против тог инспектора, као и против његовог непосредног руководиоца. Просветни инспектор министарства надлежног за послове образовања и васпитања овлашћен је и да, у складу са законом, предложи удаљење с рада ових службених лица против којих се покрене дисциплински поступак.

УКОЛИКО ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР НЕ ОТКЛОНИ УТВРЂЕНЕ НЕПРАВИЛНОСТИ У ДАТОМ РОКУ, РЕПУБЛИЧКИ ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР ЈЕ ОВЛАШЋЕН ДА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, ПРЕДЛОЖИ ПОКРЕТАЊЕ ДИСЦИПЛИНСКОГ ПОСТУПАКА ПРОТИВ ТОГ ИНСПЕКТОРА, КАО И ПРОТИВ ЊЕГОВОГ НЕПОСРЕДНОГ РУКОВОДИОЦА. РЕПУБЛИЧКИ ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР ОВЛАШЋЕН ЈЕ И ДА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, ПРЕДЛОЖИ УДАЉЕЊЕ С РАДА СЛУЖБЕНИХ ЛИЦА ПРОТИВ КОЈИХ СЕ ПОКРЕНЕ ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК.

НАДЗОР НАД РАДОМ ПРОСВЕТНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ У ОБАВЉАЊУ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА ВРШИ МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА ПОСЛОВЕ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА, ОДНОСНО ОРГАН ПОКРАЈИНСКЕ УПРАВЕ НАДЛЕЖАН ЗА ПОСЛОВЕ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА, У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

РЕПУБЛИЧКА ПРОСВЕТНА ИНСПЕКЦИЈА И ПОСЛЕ ПОВЕРАВАЊА ПОСЛОВА ЗАДРЖАВА ОДГОВОРНОСТ И МОЖЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, ВРШИТИ НЕПОСРЕДАН ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР НА ЦЕЛОЈ ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

Поверовање послова општинској и градској управи

Члан 18.

Послове просветне инспекције, прописане чл. 7 – 9. и чл. 13. и 14. овог закона, као поверене, обавља општинска односно градска управа.

Више општинских управа може организовати заједничку просветну инспекцију. Сваки просветни инспектор те заједничке просветне инспекције је месно надлежан за целу територију (подручје) за коју је заједничка инспекција организована.

Министарство НАДЛЕЖНО ЗА ПОСЛОВЕ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА врши непосредан инспекцијски надзор ако га општинска, односно градска управа не врши, односно, ако у јединици локалне самоуправе није

организован инспекцијски надзор, а на терет средстава јединице локалне самоуправе.

По жалби против решења општинске, односно градске управе донетог у вршењу инспекцијског надзора решава министарство надлежно за послове образовања и васпитања.

Овлашћења надлежног министарства према органима којима су поверени послови, прописана чланом 17. овог закона, као и послови републичке просветне инспекције и решавања по жалби против првостепених решења, који су прописани ст. 3. и 4. овог члана, поверавају се аутономној покрајини за јединице локалне самоуправе на територији аутономне покрајине.

План инспекцијског надзора

Члан 20.

Годишњи план инспекцијског надзора доноси се за школску односно радну годину чије је трајање утврђено ~~законем~~ ЗАКОНИМА из области образовања и васпитања.

IVa ГОДИШЊЕ ИЗВЕШТАВАЊЕ

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

ЧЛАН 20а

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ДОНОСИ СЕ ЗА ПРЕТХОДНУ ШКОЛСКУ ОДНОСНО РАДНУ ГОДИНУ ЧИЈЕ ЈЕ ТРАЈАЊЕ УТВРЂЕНО ЗАКОНИМА ИЗ ОБЛАСТИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.

IVб СЛУЖБЕНА ОДЕЋА И ОБУЋА

СЛУЖБЕНО ОДЕЛО И ОБУЋА ПРОСВЕТНОГ ИНСПЕКТОРА

ЧЛАН 20б

У ВРШЕЊУ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР МОЖЕ КОРИСТИТИ СЛУЖБЕНУ ОДЕЋУ И ОБУЋУ.

ИЗГЛЕД, ДЕЛОВЕ И НАЧИН КОРИШЋЕЊА СЛУЖБЕНОГ ОДЕЛА И ОБУЋЕ ПРОСВЕТНОГ ИНСПЕКТОРА ПРОПИСУЈЕ РУКОВОДИЛАЦ ОРГНА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОСЛОВЕ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада

Обрађивач: Министарство просвете, науке и технолошког развоја

2. Назив прописа:

Предлог закона о изменама и допунама Закона о просветној инспекцији
Draft law on amendments Law on Education Inspectorate

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа:

- наслов VIII Политике сарадње, члан 102. Образовање и стручно оспособљавање;

б) прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума:

- општи рок утврђен чланом 72. Споразума

в) оцена испуњености обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума:

- потпуно

г) разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума:

/

д) веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније:

-овај пропис није предвиђен Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима:

- не постоје примарни извори права ЕУ са којима је потребно ускладити Предлог закона;

б) навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима:

- не постоје секундарни извори права ЕУ са којима је потребно ускладити Предлог закона;

в) навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

г) разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност:

/

д) рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније:

/

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом

одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

-

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

/

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености:

- у поступку израде предметног материјала није била консултована Европска комисија, односно друга стручна тела Европске уније.